

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про
затвердження Плану заходів з реалізації Концепції сприяння
розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами у
2027–2035 роках»

1. Мета

Проект акта розроблено з метою визначення пріоритетних завдань та заходів, послідовності їхнього виконання та ключових індикаторів для їх оцінки, що сприятимуть створенню дієвих механізмів державної підтримки пластового, скаутського руху, та дозволять забезпечити доступність участі в пластовому, скаутському русі для кожної дитини в Україні та для українських дітей за її межами, запровадити ефективну систему підготовки та заохочення пластових виховників, скаутлідерів, а також сприяти розвитку інфраструктури, необхідної для реалізації пластової освітньої (навчальної) програми за пластовим методом, скаутської освітньої (навчальної) програми за скаутським методом.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено Мінмолодьспортом на виконання абзацу другого пункту 2 Указу Президента України від 4 вересня 2026 року № 873 «Про Концепцію сприяння розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами у 2027–2035 роках» (далі – Концепція).

Збройна агресія Російської Федерації проти України створює численні виклики для українського суспільства, зокрема щодо виховання дітей та молоді. Це створює необхідність системної відповіді держави щодо захисту стратегічних інтересів України, розвитку та збереження людського капіталу, зокрема шляхом підтримки ефективної виховної системи.

Законом України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху» (далі — Закон) визнано історичний внесок пластового руху в громадянську освіту дітей та молоді, здобуття і становлення української державності, а також визначено засади державної політики щодо сприяння його розвитку. Водночас наявні правові, фінансові та інституційні механізми не забезпечують повноцінної реалізації визначених Законом цілей.

Досвід країн Євроатлантичної спільноти свідчить про те, що охоплення населення скаутським рухом становить у середньому від одного до трьох відсотків від усього суспільства. Близько $\frac{1}{3}$ цієї кількості становлять волонтери, які організовують роботу, а $\frac{2}{3}$ — діти та молодь. Для забезпечення оптимальної ефективності пластового руху в Україні необхідним є залучення щонайменше трьох відсотків дитячого населення (близько 220 тис. осіб) та формування корпусу зі 110 тис. пластових виховників і волонтерів. Наявні темпи щорічного приросту членства руху (близько трьох відсотків на рік) та обмежена

інституційна спроможність суб'єктів, що застосовують пластовий метод, не дозволяють задовольнити зростаючий суспільний запит. Досягнення таких масштабів в Україні можливе лише за умови реалізації комплексної державної політики підтримки пластового руху, спрямованої на створення сприятливих умов і ефективних механізмів інституційного зростання.¹

Діяльність пластового руху здійснюється у понад 30 країнах світу через мережу з понад 100 осередків, що загалом гуртують близько 6000 пластунів і пластунок та охоплюють держави Європи, Північної та Південної Америки, Австралії, Азії, Близького Сходу та Африки². В Україні пластовий рух налічує 12 тисяч учасників³, які працюють в усіх регіонах та більшості районів України, охоплюючи близько двадцяти відсотків територіальних громад, де не ведуться бойові дії.

Важливим є забезпечення пільгових умов користування закладами комунальної та державної форми власності та необхідним для реалізації пластової освітньої (навчальної) програми за пластовим методом та скаутської освітньої (навчальної) програми за скаутським методом матеріально-технічним забезпеченням для пластових, скаутських громадських об'єднань, що сприятиме доступності пластового, скаутського руху в усіх громадах відповідно до їхніх потреб.

Затвердження Плану заходів з реалізації Концепції дозволить забезпечити послідовні, своєчасні та необхідні дії з боку держави, які сприятимуть всебічному розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами.

3. Основні положення проєкту акта

Проєкт акта передбачає затвердження Плану заходів з реалізації Концепції сприяння розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами у 2027-2035 роках.

4. Правові аспекти

Акти законодавства, які містять правові підстави розроблення проєкту акта:

Закони України:

«Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху»;

«Про громадські об'єднання»;

«Про культуру»;

«Про молодіжні та дитячі громадські організації»;

¹ За даними перепису WOSM за 2024 рік «[World Scouting Membership Overview](https://plast.global/news/knyga-zvitiv-ta-materialiv-21-zboriv-kupo/)».

² Матеріали XXI Зборів Українських Пластових Організацій <https://plast.global/news/knyga-zvitiv-ta-materialiv-21-zboriv-kupo/>.

³ Річний звіт молодіжної організації «Пласт – Національна скаутська організація України» за 2025 рік - https://drive.google.com/file/d/1HNisn4U_-eJbNNznOV6IXI-5oCn3pH/view.

«Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»;

«Про позашкільну освіту»;

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

постанови Кабінету Міністрів України:

«Про схвалення Положення про Міністерство молоді та спорту України» від 2 липня 2014 р. № 220;

«Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України» від 16 жовтня 2014 р. № 630.

Указ Президента України від 4 вересня 2026 року № 873 «Про Концепцію сприяння розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами у 2027–2035 роках».

Постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2026 р. № 1120 «Про Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення у розвитку пластового руху імені Богдана Гаврилишина».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта передбачається за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів України на відповідний рік та інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта розміщений на офіційному вебсайті Міністерства молоді та спорту України для проведення громадського обговорення.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Очікуваними результатами реалізації акта є:

зростання кількості населення, залученого до пластового, скаутського руху в Україні, а також серед українців, які виїхали за її межі в пластові, скаутські рухи в країнах перебування;

створення належної інфраструктури для сталого розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами;

запровадження механізмів державної підтримки розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами;

нормативне закріплення гарантій державної підтримки для всебічного розвитку пластового, скаутського руху в Україні та за її межами.

Ризики, пов'язані з реалізацією акта, відсутні.

Критерієм ефективності реалізації акта є прийняття та виконання плану заходів з реалізації Концепції.

Реалізація акта не матиме впливу на:

ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад;

ринок праці, рівень зайнятості населення;

громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами;

інші сфери суспільних відносин.

Інформація про вплив реалізації проєкту акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Пластові, скаутські громадські об'єднання	Позитивний	Виконання завдань та заходів, передбачених проєктом акта дозволить створити ефективну систему державної підтримки для відповідних організацій, яка сприятиме популяризації пластового, скаутського руху в Україні та світі, а також дозволить зміцнити розгалужену систему, необхідну для ефективної реалізації

		пластової освітньої (навчальної) програми за пластовим методом та скаутської освітньої (навчальної) програми за скаутським методом.
Населення України віком до 18 років	Позитивний	Реалізація акта сприятиме розширенню доступу дітей та молоді до якісної неформальної та позашкільної освіти за пластовим методом, забезпеченню їх належною інфраструктурою, одностроєм та спеціалізованим спорядженням, а також створенню безпечного середовища для всебічного фізичного, інтелектуального й духовного розвитку, формування української національної та громадянської ідентичності.
Населення усіх вікових категорій	Позитивний	Реалізація акта матиме довгостроковий позитивний ефект шляхом формування нового покоління громадян, вихованого за пластовою освітньою (навчальною) програмою за пластовим методом, на основі суспільно-державних (національних) цінностей українського народу, що сприятиме зміцненню соціальної згуртованості суспільства, розвитку інституту волонтерства, а також підтримки національної безпеки та консолідації українців у світі.
Органи державної влади	Позитивний	Реалізація акта дозволить посилити міжвідомчу взаємодію і сформувати системний комплексний підхід до

		підтримки пластового руху, а також реалізації проєктів та проведення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. Прийняття акта підвищить спроможність держави щодо збереження людського капіталу та захисту стратегічних інтересів національної безпеки, а також створить прозорі фінансово-правові та інституційні механізми координації центральних і місцевих органів виконавчої влади з осередками пластового руху в Україні та за її межами.
--	--	---

Міністр молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ